

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/82/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6220010235
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6220010235.5

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov Mgr. Ivany Datlovej a JUDr. Ing. Miroslava Mandáka, na verejnom zasadnutí dňa 8. novembra 2023 v trestnej veci obžalovaného A. B. za obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) písm. c), ods. 3 písm. b) Tr. zák., v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák. a iné, o odvolaní obžalovaného A. B. proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 16.08.2023, sp. zn. VK-10T/77/2020, takto

rozhodol:

I. Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolanie obžalovaného A. B. v časti výroku o vine **z a m i e t a** ako neprípustné.

II. Podľa § 319 Tr. por. jeho odvolanie v časti výrokov o treste, o ochrannom opatrení a o náhrade škody **z a m i e t a** ako nedôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) písm. c), ods. 3 písm. b) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák., § 139 ods. 1 písm. h) Tr. zák., § 140 písm. b) Tr. zák., formou spolupáchatelstva podľa § 20 Tr. zák., v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. e) Tr. zák. formou spolupáchatelstva podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

od 27. decembra 2017 do 14. februára 2019 vo Veľkom Krtíši a blízkom okolí doposiaľ nestotožnená osoba nútila postupnými útokmi súdnu exekútku A. C. D., aby nekonala a upustila od výkonu exekučného konania, ktoré viedla voči E. F. pod číslami Ex 189/2016 a Ex 190/2016 o vymoženie pohľadávky na dlžnej sume výživného na maloleté dieťa, s ktorou od počiatku povinný E. F. nesúhlasil, ako aj s výkonom exekúcie formou zablokovania bankového účtu a zablokovania osobného motorového vozidla a žiadal zastavenie exekúcie a odblokovanie bankového účtu a po tom, čo súdna exekútkorka odmietla jeho žiadosť, E. F. ju dôrazne zvýšeným tónom upozornil, aby z toho „nemala problémy“, ktoré bližšie nešpecifikoval, kde za týmto účelom sa doposiaľ nestotožnená osoba postupne stretla v priebehu roka 2017 G. G. B. s osobami s kriminálnou minulosťou C. G. a obžalovaným A. B., ktorých s využitím informácií, že aj voči ním vedie exekučné konanie súdna exekútkorka A. C. D., nahovárala na spôsobenie jej problémov formou zastrašovania a útokmi na majetok poškodenej A. C. D. s tým, že jej treba uškodiť a spôsobiť jej nejakú majetkovú škodu, ak ona spôsobuje škodu im s uvedením, že vie o vlastníctve chaty a mieste, kde sa nachádza, ako aj o vlastníctve motorového vozidla poškodenej osoby, pričom C. G. odmietol vykonávať takýto nátlak, ale následne doposiaľ nestotožnená osoba presvedčila obžalovaného A. B. a zosnoval postupné útoky voči poškodenej osobe tak, že dňa 27. decembra 2017 bola prostredníctvom poštovej doručovacej služby na pošte G. G. B., odoslaná F. H. A. C. D., pohľadnica napísaná ručným písmom s textom „...TVOJ MILENEC MAŠ I. B.

J. K. B. I. B. L. L. M.- N. M. D. K. O. P. ©", ktorá jej bola doručená dňa 28. decembra 2017 na adresu H. Q. G. G. B., následne dňa 27. novembra 2018 bola naplnená táto reálna hrozba zo zaslanej pohľadnice, kedy sa doposiaľ nestotožnená osoba a obžalovaný A. B. po predchádzajúcej dohode stretli v nočných hodinách pred záložňou, odkiaľ odišli na osobnom motorovom vozidle zn. R. XXX, EVČ: G., majiteľa obžalovaného A. B. do katastra obce S. F., lokality zvanej B., za aktívnej navigácie smeru cesty doposiaľ nestotožnenou osobou, kde po príchode na miesto k rodinnej chate č. 201, odstavil obvinený A. B. motorové vozidlo na lesnej asfaltovej ceste a po vystúpení z motorového vozidla dala doposiaľ nestotožnená osoba obžalovanému A. B. kombinované kliešte a horľavú látku typu PEPO, ktoré si doposiaľ nestotožnená osoba vopred doniesla v batohu a prikázala obžalovanému A. B., aby prestrihol drôtený výplet oplotenía pozemku, vošiel na uzatvorený pozemok rodinnej chaty, položil celofánový balíček tuhého podpaľača na parapet plastového okna a podpálil ho v úmysle, aby rodinná chata zhorela, pričom doposiaľ nestotožnená osoba ho v tom čase čakala na prístupovej ceste pri osobnom motorovom vozidle ako tzv. „stojka a oči“, kde následne po zapálení tuhého podpaľača obaja z miesta činu odišli späť do G. B. bez toho, aby v prípade rozvinutia požiaru, s prihliadnutím aj na obsahový text výhražnej pohľadnice, mohli odstrániť, prípadne zmierniť škodlivý následok, keďže im nemohlo byť vopred zrejmé, že sa požiar nemôže rozvinúť, pričom došlo k zhoreniu tuhého podpaľača na parapete a k úplnému prehoreniu rámu plastového okna s preniknutím až do interiéru a zadymeniu vonkajšej fasády, ako aj interiéru miestnosti a len zhodou okolností (nedostatkom kyslíka a iniciátora, ako aj iných nepredpokladaných okolností) sa požiar ďalej nerozšíril, kde poškodením oplotenía, okna, vonkajších a vnútorných stien chaty, podľa zistení z poisťnej udalosti spôsobili škodu 2.107,79 Eur, pričom hodnota rodinnej chaty M. XXX bola podľa súdnoznaleckého posudku vo výške najmenej 46 868,06 Eur, čo predstavuje možnú spôsobenú škodu, ak by rodinná chata zhorela, následne po tomto útoku došlo dňa 28. novembra 2018 zo strany súdnej exekútorky A. C. D. k odblokovaniu bankového účtu E. F. zo strachu pred ďalším útokom, na ktoré reagoval tak, že bez vyzvania došiel na Exekútorský úrad a spísal s pracovníčkou exekútorského úradu čestné prehlásenie o tom, že ona jej žiadnu rodinnú chatu nepodpálil, no ani nenamietal dôvody, prečo mu bez akejkoľvek legitímnej podstaty boli odblokované bankové účty, pričom doposiaľ nestotožnená osoba následne nahovorila obžalovaného A. B. z T., aby pokračoval v útoku na súdnu exekútorku s tým, že voči osobe E. F. už urobila ústupky, preto obžalovaný A. B.; dňa 14. februára 2019 v čase okolo 17.00 h vošiel do vchodu na ulici K. M. XX G. G. B., B. K. X. R. prišiel k vchodovým dverám H. Q. A. C. D. a prostredníctvom sekundového lepidla toto aplikoval v oblasti zámku, čím znefunkčnil mechanizmus bezpečnostného zámku a výmenou bezpečnostného zámku spôsobil ďalšiu škodu vo výške 120,00 Eur. Za to bol obžalovanému A. B. podľa § 189 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), n), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, ods. 3, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c), § 41 ods. 1 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. bol pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženía. Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák., § 78 ods. 1 Tr. zák. mu bol uložený ochranný dohľad vo výmere 2 roky. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. mu bola uložená povinnosť nahradiť poškodenému U. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G. B., K. XXX/XX, škodu vo výške 2.107,79 Eur. Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. bol poškodený U. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G. B., K. XXX/XX, so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaný na civilný proces. Proti tomuto rozsudku podal priamo na hlavnom pojednávaní obžalovaný A. B. odvolanie, ktoré odôvodnil jednak sám písomným podaním doručeným krajskému súdu dňa 25.10.2023 a jednak prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 21.09.2023, a to proti výrokom o vine, o treste, o ochrannom opatrení a o náhrade škody, ako aj správnosti postupu konania, ktoré im predchádzalo.

Obžalovaný uviedol, že jeho výpovede boli rôzne, pretože si nie vždy všetko presne zapamätal. S vyšetrovateľom sa dohodli, ako čo prebehlo, ale niekedy sa ho spýtal také veci, čo spolu neprebrali. Napríklad niektorý z vyšetrovateľov si všimol a nešlo mu do hlavy, prečo nezostal obal zo svetlice na okne, preto museli pri ďalšej výpovedi prejsť na variant B, že to bolo tzv. PEPO, aby to ako tak sedelo. Pracovníci kriminálky museli tento prípad vyriešiť stoj čo stoj, nakoľko na nich tlačili zhora, že sú neschopní a navyiac sa to týkalo súdnej exekútorky. Po piatich rokoch sa im naskytl on ako obetný baránok, ktorý na ich podmienky skočil a celé to prebehlo ako nejaká hra, avšak so zlým koncom pre neho. Ani vo sne netušil, ako to dopadne, oni však majú prípad vyriešený, uzavretý, teda to pre nich

malo dobrý koniec. Skutočnosť, že bol oklamáný a podvedený, vôbec nikoho netrápi. Na záver navrhol zvážiť, aké bude rozhodnutie v tejto veci.

Prostredníctvom svojho obhajcu najprv poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa však nestotožnil. Uviedol, že rozhodnutie okresného súdu považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné, jeho odôvodnenie za nekonzistentné a jeho právne závery sú v extrémnom nesúlade so skutkovými zisteniami. Súd prvého stupňa hodnotil dôkazy v jeho neprospech bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu a vôbec neprihliadol na dôkazy v jeho prospech, resp. sa s nimi nevysporiadal. Namietal ust. § 168 Tr. por., upravujúce odôvodnenie rozsudku, ako aj článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, taktiež článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článok 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach. Interpretácia skutkových zistení a aplikácia právnych záverov súdom hrubo porušovala jeho právo na spravodlivý proces, pretože ignorovala jeho obhajobný prednes, ako aj záverečnú reč.

Nepodarilo sa jednoznačne ustáliť, kedy malo dôjsť k pokusu o podpálenie chaty poškodenej A. D., preukázané je len to, že majiteľ chaty sa o požiar dozvedel dňa 28.11.2017. Nebola tak vyvrátená jeho obrana, že nemohol byť v noci zo dňa 26.11.2017 na 27.11.2017 a ani v noci zo dňa 27.11.2017 na 28.11.2017, na mieste skutku, nakoľko bol v práci v nočnej smene v obci Vinica, kde pracoval v mraziarni, z ktorej je do B. cca 50 km.

Prvostupňový súd na str. 11 odôvodnenia svojho rozsudku sám konštatoval to, čo mu bolo oznámené prostredníctvom jeho výpovede t.j., že sa kopíroval obsah jeho výpovede v postavení svedka do jeho výpovede ako obvineného. Svedok, vyšetrovateľ NAKA V. poprel, že by došlo ku kopírovaniu jeho výpovedí, avšak ako to prvostupňový súd skonštatoval, obsah výpovedí jednoznačne potvrdil, že ku kopírovaniu došlo.

Naozaj zalepil poškodenej H. A. D. dvere na kancelárii, a to vo februári 2019, nevšimol si kameru a tak ho ľahko identifikovali. Policajti z G. B. ho začali vyšetrovať za tento skutok, keďže nemali páchatel'a skutku poškodenia chaty tejto exekútorke z novembra 2017, tak ho presvedčili, aby sa priznal i k tomuto skutku a že za to dostane mierny trest, o čo sa už policajti postarajú. Došlo však k tomu, že vec skončila na K. L. L., kde vyšetrovateľ do prípadu už zamotal i osobu obžalovaného F. ako podozrivého zo spoluúčasti a jeho nahovoril, aby usvedčil obžalovaného F. z trestnej činnosti vydierania voči poškodenej A. D..

Vo všeobecnosti sa pre možnosť kvalifikácie určitého konania ako trestného činu vydierania podľa § 189 Tr. zák. vyžaduje preukázanie záveru, že v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním páchatel'a, spočívajúcim v nútení iného hrozbou inej ťažkej ujmy, aby niečo konal, dôjde ku vzniku trestnoprávne relevantného následku, ktorým je obmedzenie

slobody rozhodovania poškodeného subjektu (sekundárne prípadne aj ku vzniku škody na jeho majetku). Obligatórnym pojmovým znakom tejto skutkovej podstaty, ktorý musí byť naplnený v danom prípade, je teda nútenie iného k určitému konaniu a to formou hrozby inej ťažkej ujmy. Pri trestnom čine vydierania je nevyhnutné, aby páchatel' použil vyhrážanie, ktoré má poškodeného primäť ku konaniu, ktorého chce páchatel' dosiahnuť a ktoré by poškodený nerealizoval, pokiaľ by k nemu nebol nútený. Hrozbou inej ťažkej ujmy je pritom nutné rozumieť iba také konanie páchatel'a, ktoré môže objektívne viesť k závažnej ujme, ktorá môže spočívať napr. aj v hrozbe spôsobenia závažnej majetkovej ujmy. Z uvedeného vyplýva, že trestný čin vydierania je možné spáchať iba aktívnym konaním, ktoré má poškodeného donútiť konať páchatel'om želaným spôsobom. Nepostačuje tu preto iba vytvorenie situácie nevýhodnej pre poškodenú (ako v tomto prípade, keď bola manželovi poškodenej spôsobená škoda na parapete a na okne jeho chaty). Osobne poškodenú exekútorke A. C. D. nepoznal, nikdy s ňou ani nebol v osobnom kontakte. Mal pocit, že mu ublížila tým, že v rámci exekúcie mu strhla viac finančných prostriedkov zo mzdy, než bol dlžný. Na hlavnom pojednávaní ozrejmil, že sa jej chcel týmto spôsobom pomstiť t.j. spraviť škodu na jej majetku - podpálením parapety na okne chaty (čo však neskôr odvolal a prehlásil, že chatu nikdy nepodpálil) a tiež natlačením lepidla do zámku dverí na exekútorskom úrade. Nikdy sa voči poškodenej exekútorke nedomáhal, aby zastavila jeho exekúciu resp. aby spravila nejaké ústupky voči jeho osobe.

Skoršia výpoveď osoby v procesnom postavení svedka, ktorá je v rovnakom konaní následne v procesnom postavení obvineného, je nepoužiteľná, zásadne nemôže byť súčasťou vyšetrovacieho spisu, nemožno k nej prihliadať a nemôže byť podkladom pre rozhodnutie súdu. Súd sa s takouto výpoveďou obvineného v procesnom postavení svedka nemôže oboznámiť ani ako s listinným dôkazom, pretože tento nespĺňa podmienky podľa § 153 ods. 1 Tr. por. Uvedené platí aj pre výpoveď podozrivých osôb, ktoré boli zadržané, v takomto procesnom postavení, ktorá rovnako nemôže slúžiť ako dôkaz v konaní pred súdom a nie je pritom rozhodné, či bol o takomto výsluchu spísaný úradný záznam alebo zápisnica (primerane R 26/1989). Osobu zadržanú ako podozrivú zo spáchania trestného činu, pokiaľ podozrenie nebolo rozptýlené, tiež zásadne nemožno vypočúť ani v procesnom postavení svedka.

Takýto postup je možný iba v prípade, že je takejto osobe dočasne odložené vznesenie obvinenia (primerane uznesenie NS SR 2To 1 /2012).

Ustanovenie § 119 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona, nemožno vykladať absolútne v zmysle použitia takéhoto dôkazu (zápisnica o výsluchu zadržaného podozrivého) v konaní pred súdom, ktorý bol síce vykonaný podľa ustanovení Trestného poriadku, avšak jeho použitie by marilo základný účel práva osoby v procesnom postavení obvineného odmietnuť vypovedať, a ktorý (tak ako je tomu pri výsluchu zadržanej podozrivej osoby) má skôr charakter „operatívnych zisťovaní“, na podklade ktorých možno následne zvažovať postup podľa § 206 ods. 1 Tr. por., po ktorom môže osoba podozrivá zo spáchania trestného činu v procesnom postavení obvineného v plnom rozsahu uplatňovať svoje práva. Pokiaľ by súd takýto dôkaz pripustil ako jeden z podkladov pre svoje rozhodnutie, došlo by k paradoxnej situácii, kedy by osoba, ktorá bola pred vznesením obvinenia vypočutá, či už v procesnom postavení zadržaného podozrivého alebo svedka, mohla síce plne formálne realizovať svoje práva v zmysle § 34 ods. 1 Tr. por. ako osoba obvinená, avšak z hľadiska materiálneho by nedošlo k ich faktickému naplneniu, nakoľko využitím svojho základného práva odmietnuť vypovedať by nedosiahla legitímny cieľ, ktorý sledovala, teda brániť sa spôsobom, aký uzná za vhodný, a súd by jednoducho obišiel uvedené právo oboznámením výpovedí, ktoré takáto osoba učinila pred vznesením obvinenia.

V rámci zjednocujúcej činnosti (S 44/2017) Najvyšší súd SR už v minulosti pripustil možnosť hmotnoprávneho dôsledku spočívajúceho v mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d) Tr. zák. v prípade prijatia vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo c) Tr. por. Totiž, ak možno páchatelovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d) , ods. 4 Tr. zák., teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny dokonca bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok prvého stupňa a vec vrátil na nové konanie, okrem toho aj z dôvodu, že bol uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), b), c) Tr. zák. a nie podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), b), c), ods. 3 písm. b) Tr. zák. ako to vyplýva z písomného odôvodnenia tohto rozsudku.

Na verejnom zasadnutí, ktoré sa konalo v neprítomnosti obžalovaného a poškodeného U. D., prokurátor krajskej prokuratúry považoval napadnutý rozsudok za správny a zákonný, a preto navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť.

Obhajca obžalovaného poukázal na dôvody ním podaného písomného odôvodnenia odvolania. Navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. mu vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací zistil, že odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, a to v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné (okrem výroku o vine). Následne preskúmal v intenciách § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov o treste, o ochrannom opatrení a o náhrade škody a zároveň aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo. Vo vzťahu k výroku o vine nemal prieskumnú povinnosť, keďže proti tomuto výroku nebolo odvolanie prípustné. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného v časti výroku o vine bolo neprípustné a v časti ďalších výrokov, vrátane správnosti postupu konania, ktoré im predchádzalo, bolo nedôvodné.

Krajský súd pripomína, že ohľadne obžalovaného A. B. v tejto trestnej veci rozhodoval už tretíkrát. Uznesením zo dňa 28.05.2021, sp.zn. 3To/40/2021 podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. por. zrušil rozsudok okresného súdu zo dňa 01.03.2021, sp.zn. 10T/77/2020 a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. mu vec vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Následne krajský súd uznesením zo dňa 08.03.2023, sp.zn. 3To/54/2022 podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. zrušil rozsudok okresného súdu zo dňa 21.02.2022, sp.zn. 10T/77/2020 a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. mu vec vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Pokiaľ ide o otázku viny obžalovaného A. B., odvolací súd opakovane konštatuje, že tento na hlavnom pojednávaní konanom dňa 14.12.2020 po prednesení obžaloby prokurátorom urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že sa cíti byť vinným zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a následne kladne odpovedal na všetky otázky samosudcu podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. por. Okresný súd uznesením prijal vyhlásenie obžalovaného a nevykonal dokazovanie v rozsahu jeho priznania, t.j. v celom rozsahu vo vzťahu ku skutku, ktorý mu bol kladený za vinu. Obžalovaný vykonal vyhlásenie vo vzťahu k podanej obžalobe, teda nielen k samotnému skutku, ale aj k jeho právnej kvalifikácii. Po prijatí takéhoto vyhlásenia už ním bol prvostupňový súd viazaný.

Inštitút uznania viny svojou povahou vylučuje preskúvanie skutkového stavu konštatovaného výrokom obžaloby a určenej právnej kvalifikácie po prijatí vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. alebo podľa § 257 ods. 1 písm. c), ods. 4 Tr. por., pričom táto nepreskúmateľnosť vo vzťahu k opravným prostriedkom je výslovne upravená v ust. § 257 ods. 5 Tr. por. Odpoveďou na otázky uvedené v ust. § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. por. vyjadruje obžalovaný svoju vôľu prijať vinu za skutok, zistený výrokom obžaloby a zároveň aj jeho právnu kvalifikáciu bez výhrad, rovnako ako pri dohode o vine a treste. Ak súd podľa § 257 ods. 7 Tr. por. toto vyhlásenie obžalovaného prijme, nemá už procesný priestor na dokazovanie, ktoré by vyvolalo zmenu skutkových zistení obžaloby, zároveň ani možnosť zmeny právnej kvalifikácie skutku určenej obžalobou. Inak by boli otázky pokladané obžalovanému podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. por. nezmyselné a bez právnej relevancie. To platí aj o preskúmaní výroku o vine rozsudku, vyhláseného na základe prijatia vyhlásenia obžalovaného, v odvolacom konaní. Je to právne dané nevykonaním dokazovania o dotknutom skutku na hlavnom pojednávaní v zmysle § 257 ods. 7 Tr. por. a analogickým použitím ust. § 334 ods. 4 Tr. por. (rozsudok NS SR zo dňa 07.02.2012, sp.zn. 2To/5/2011). Je pritom potrebné mať na zreteli ust. § 257 ods. 8 Tr. por., podľa obsahu ktorého, ak súd rozhodol, že vyhlásenie podľa ods. 5 prijíma, zároveň vyhlási, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná a vykoná dôkazy súvisiace s nepriznaným skutkom, výrokom o treste, náhrade škody alebo ochranného opatrenia. To nevyklučuje možnosť výsluchu obžalovaného o účasti inej osoby na žalovanej trestnej činnosti.

Odvolací súd zdôrazňuje, že obžalovaný A. B. bol okrem iného riadne poučený, že jeho súdom prijaté vyhlásenie o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Nad rámec predtým uvedeného druhostupňový súd poznamenáva, že dôvody, na základe ktorých došlo podľa ust. § 285 písm. c) Tr. por. k oslobodeniu spoluobžalovaného L. E. F. spod obžaloby neboli na prospech obžalovaného A. B. v takej miere, aby prichádzal do úvahy procesný postup podľa ust. § 324 Tr. por., v ktorom je vyjadrená zásada „beneficium cohaesionis“ (dobrodienie v súvislosti).

Vo vzťahu k námietke obžalovaného, že bol uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), b), c) Tr. zák. a nie podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), b), c), ods. 3 písm. b) Tr. zák. druhostupňový súd poznamenáva, že táto nie je v konečnom dôsledku akceptovateľná a dôvodná, nakoľko výrok o vine obžalovaného v napadnutom rozsudku obsahuje aj ust. § 189 ods. 3 písm. b) Tr. zák., ktoré síce priamo nenadväzuje na ust. § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), b), c) Tr. zák., nasleduje až po ust. § 140 písm. b) Tr. zák., avšak to samo o sebe neznamená jeho absenciu, resp. jeho nezákonnosť.

Obžalovaný podané odvolanie proti výroku o treste bližšie neodôvodnil, poukázal na zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.07.2017, sp.zn. Tpj/55/2016.

Pokiaľ ide o výrok o treste, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa sa pri ukladaní trestu čiastočne riadil jeho právnym názorom, vysloveným v druhom zrušujúcom uznesení a odstránil zistené pochybenia. Vzhľadom k tomu sa stotožnil s jeho výrokom, ktorým obžalovanému uložil vyššie uvedený nepodmienečný úhrnný trest odňatia slobody, vrátane spôsobu jeho výkonu. Okresný súd prihliadol na všetky skutočnosti, na ktoré bol podľa Trestného zákona povinný prihliadnuť, predovšetkým v zmysle ust. § 34 ods. 4 Tr. zák., odvolací súd preto poukazuje v podrobnostiach na odôvodnenie napadnutého rozsudku na str. č. 5, s ktorým sa ohľadne hodnotenia osoby obžalovaného a jeho pomerov, stotožnil. Súd prvého stupňa u obžalovaného správne zistil existenciu dvoch poľahčujúcich okolností, a to podľa ust. § 36 písm. l), n) Tr. zák., zároveň zistil existenciu jednej priťažujúcej okolnosti podľa ust. 37 písm. h) Tr. zák., teda ich pomer bol 2 : 1. V dôsledku toho došlo k zníženiu hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/3-inu podľa ust. § 38 ods. 3, ods. 8 Tr. zák., čiže obžalovanému mohol uložiť trest odňatia slobody od 10 rokov až do 16 rokov a 8 mesiacov. Zároveň prihliadol podľa ust. § 38 ods. 2 Tr. zák. aj na mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcej okolnosti, ktoré boli pomerne významné najmä v prospech obžalovaného.

Veľmi dôležitým bolo aj zohľadnenie skutočnosti, že obžalovaný vyhlásil na hlavnom pojednávaní, že je vinný zo spáchania skutku kladeného mu za vinu obžalobou podľa ust. § 257 ods. 1 písm.

b) Tr. por. a jeho vyhlásenie následne okresný súd uznesením prijal. Zo zjednocujúceho stanoviska trestnoprávneho kolégia NS SR vyplýva, že samotné vyhlásenie viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa zmieneného zákonného ustanovenia Trestného poriadku a jeho následné prijatie súdom samo o sebe síce nie je možné považovať za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. n) Tr. zák., ale len za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. l) Tr. zák., avšak takýto postoj obžalovaného je potrebné vziať v úvahu, keďže neodvolateľne prijme všetky právne účinky uznania viny, dokonca bez toho, aby vopred vedel, aký druh trestu a v akej výmere mu bude následne súdom uložený, a preto možno aplikovať pri ukladaní trestu ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. vzťahujúce sa na konanie o dohode o uznaní viny a prijatí trestu, t.j. môže mu byť uložený trest odňatia slobody znížený o 1/3-inu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, ktorá by v danom prípade predstavovala 6 rokov a 8 mesiacov. Na tom nič nemení skutočnosť, že okresný súd predmetné zákonné ustanovenie pri ukladaní trestu neuviedol priamo vo výrokovej časti.

Uloženie trestu odňatia slobody, čo aj na dolnej hranici trestnej sadzby, by ale bolo v danom prípade neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačoval aj trest kratšieho trvania, čo správne konštatoval okresný súd, a preto bolo namieste aplikovanie ust. § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák. Takýto postup, okrem predtým uvedeného, odôvodňujú pomery obžalovaného, ktorý v poslednej dobe viedol riadny život, taktiež jeho zhoršený zdravotný stav. Súčasne bolo potrebné prihliadnúť na to, že pri najprísnejšom z trestných činov išlo o jeho pokus, teda bolo potrebné vziať do úvahy aj ust. § 34 ods. 5 písm. c) Tr. zák., a ust. § 39 ods. 2 písm. a) Tr. zák. Nebolo možno opomenúť ani to, že konanie obžalovaného prispelo k spáchaniu trestných činov celkovo nižšou mierou oproti nestotožnenej osobe, ktorá bola jeho spolupáchateľom a ktorá jeho spáchanie zosnovala a riadila. Práve existencia a kombinácia týchto skutočností odôvodňovala až tak výraznú mieru mimoriadneho zníženia výmery trestu odňatia slobody. Pre úplnosť krajský súd poznamenáva, že mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody bolo v zmysle vyššie uvedených ustanovení Trestného zákona maximálne prípustné na 5 rokov, a preto uložený trest odňatia slobody v tejto výmere možno považovať nielen za zákonný a primeraný, ale aj za spravodlivý. Napokon odvolací súd by ani eventuálne nemohol sprísniť výmeru uloženého trestu, keďže odvolanie proti tomuto výroku podal len obžalovaný a takáto zmena by bola evidentne v jeho neprospech, čím by došlo k porušeniu zásady zákazu „reformatio in peius“ (zmeny k horšeni). Prvostupňový súd nepochybil ani v tom, keď obžalovaného zaradil podľa ust. § 48 ods. 4 Tr. zák. do ústavu so stredným stupňom stráženia, hoci v zmysle ust. § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. mal byť zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, avšak pochybil, keď neuviedol aj ust. § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák., avšak išlo o chybu formálneho charakteru, ktorá nemala vplyv na zákonnosť a primeranosť tohto výroku.

Obligatórnym bolo podľa ust. § 76 ods. 1 Tr. zák. uloženie ochranného dohľadu nad jeho správaním, keďže obžalovaný bol odsúdený za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody, pričom jeho trvanie vo výmere 2 roky bolo v súlade s ust. § 78 ods. 1 Tr. zák.

Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v danej výmere v spojení s uloženým ochranným opatrením zabezpečí v danom prípade v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov a ochranných opatrení, vrátane ust. § 35 Tr. zák.

Obžalovaný svoje odvolanie, pokiaľ ide o výrok o náhrade škody, bližšie neodôvodnil. Výrok, ktorým prvostupňový súd uložil podľa § 287 ods. 1 Tr. por. (správne mal byť uvedený aj odsek 2 tohto ustanovenia) obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému U. D. škodu vo výške 2.107,99 Eur odvolací súd považoval za zákonný a odôvodnený, pretože spôsobenie takejto škody už obsahoval popis skutku a táto bola preukázaná vykonaným dokazovaním aj čo do základu, aj čo do výšky. Na tom nič nemení skutočnosť, že spôsobenú škodu spoluzavinila aj ďalšia, doposiaľ nestotožnená osoba. Obžalovaný zodpovedá za škodu podľa ust. § 420 ods. 1 Obč. zák., prihliadajúc aj na ust. § 442 ods. 1 Obč. zák. Za zákonný a odôvodnený je aj na to nadväzujúci výrok, ktorým bol poškodený U. D. podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázaný so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces, pretože spôsobenie škody v presahujúcej výške nebolo vykonaným dokazovaním dostatočne preukázané.

Pokiaľ ide o námietky procesného charakteru, odvolací súd poznamenáva, že vo vzťahu k preskúmaným výrokom nezistil také podstatné chyby konania, ktoré im predchádzalo, ktoré by

následne odôvodňovali postup podľa § 321 ods. 1 písm. a) Tr. por., t.j. zrušenie napadnutého rozsudku z tohto dôvodu.

Nad rámec uvedeného krajský súd poukazuje na zrejmu nesprávnosť pri vyhotovení napadnutého rozsudku, na ktorom je uvedený na strane č. 1 dátum 16.08.2022, hoci správne mal byť uvedený dátum 16.08.2023, a preto bude potrebný postup v zmysle ust. § 174 Tr. por.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por., odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 319 Tr. por., odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd ako súd odvolací vo vzťahu k časti výroku o vine zamietol odvolanie obžalovaného ako neprípustné a po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých výrokov o treste, o ochrannom opatrení a o náhrade škody, ako aj správnosti postupu konania, ktoré im predchádzalo, z predtým uvedených dôvodov zamietol odvolanie obžalovaného v tejto časti ako nedôvodné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.